

ህዝቢ ካብ ተላባዲ ሕማም ኮረናቫይረስ (COVID 19) ንምክልኻል ዝመዘኑ
ድንጋገ ህፁብ ለዋን ብሄራዊ ክልላዊ መንግስቲ ትግራይ ቁፅሪ 1/2012

እብ መላእ ዓለም እጋጢሙ ብዘሎ ተላባዲ ሕማም ኮረናቫይረስ (COVID 19) ህልውናን ድሕንነት ህዝቢ ዓለም ኣብ ሓደጋ ወዲቹ ስለ ዝርከብን ከም ውፅኢቲ ድማ ውድብ ጥዕና ዓለም ነዚ ሕማም ዓለም ለኻዊ ስግእትን ተላባዲን ኢሉ ኣዊጅዎ ስለ ዘሎን፤

ተላባዲ ሕማም ኮረናቫይረስ ካብ ለዋን ናብ ለዋን ሽፋኑ እናሰፍሐን ኣብ ሂወት ደቂ ሰባት ዘብዕሉ ጉድእት እናዓበየን ይኸይድ ብምህላዉ መንግስቲ ንህዝቢ ካብ ዝኾነ ሓደጋን ከምዚ ዝበለ ተላባዲ ሕማምን ናይ ምክልኻል ሓላፍነት ስለ ዘለዎን፤

እዚ ተላባዲ ሕማም ናብ ኢትዮጵያ ዝኣተወ ኾይኑ ኣብ ውሱን ከባብን ሰብን ከይተሓፀረ ብኸፍሊሉ ክላበድን ዓብይ ጉድእት ክሰዕብን ከም ዝኸለል ኣብ መንግስትን ህዝብን ስግእት ስለ ዘሎ፤

እዚ ተላባዲ ሕማም ክሳብ ሕዚ ሕክምና ዘይተረኸበ ኮይኑ ብኸንዱ ምምካት ዝኸለል ኣብ ምክልኻል ዘድሃበ ሰፊሕ ሰራሕ ብምሰራሕ ስለ ዝኾነ፤ ኣብ ኣብዚ ለዋን ኣብ ክልልና ዘሎ ምንትሰቻሰን ርክብን ሰባት እዚ ሕማም ብኸፍሊሉ ንኸስፋሕፋሕ ዝምቹ ብምዃን ተልጢፉ ብሕገ ክሰተኻኸል ስለ ዘለዎ፤

መንግስቲ ኣብ ሰራሕ ዘለዉ ስራሕ ሕግታት ተጠቒሙ ህዝቢ ካብዚ ተላባዲ ሕማም ንምክልኻል ዘለዎ ዕድል ህቢብ ብምዃን ምውፃእ ድንጋገ ህፁብ ለዋን ኣገዳሲ ኮይኑ ስለ ዝረኸበ፤

ብመሰረት ዓንቀፅ 93 ንኡስ ዓንቀፅ (1) ፊደል (ለ) ሕገ መንግስቲ ፌደራላዊት ዲሞክራሲያዊት ሪፓብሊክ ኢትዮጵያ፤ ከምኡ እውን ብመሰረት ዓንቀፅ 56 ንኡስ ዓንቀፅ (8)፤ ዓንቀፅ 103 ንኡስ ዓንቀፅ (1) ተመሓይሹ ዝመዘኑ ሕገ መንግስቲ ብሄራዊ ክልላዊ መንግስቲ ትግራይ ቤት ምክር ፈፃሚ ሰራሕ ብሄራዊ ክልላዊ መንግስቲ ትግራይ ጥዕና ህዝቢ ካብ ሓደጋ ንምክልኻል ነዚ ድንጋገ ህፁብ ለዋን ኣውጺኦ ኣሎ።

ክፍሉ ሓጾ
ሓፈሻዊ ድንጋጌታት

1. ሓፂር ርእሲ

እዚ ድንጋግ "ህዝቢ ካብ ተላባዲ ሕግም ኮረናቫይረስ (COVID 19) ንምክልኻል ዝወፀ ድንጋግ ህፁፅ እዋን ብ/ክ/መ/ትግራይ ቁፅሪ 1/2012" ተባሂሉ ክጥቀስ ይኸኸላል።

2. ትርጉም

ንእፈፃፅ እዚ ድንጋግ እንት-በሃል፡-

- 1) "ክልል" ማለት ብሄራዊ ክልላዊ መንግስቲ ትግራይ እዩ።
- 2) "ቤት ምኽሪ" ማለት ቤት ምኽሪ ብ/ክ/መ/ትግራይ እዩ።
- 3) "ርእሰ ምምሕዳር" ማለት ርእሰ ምምሕዳር ብሄራዊ ክልላዊ መንግስቲ ትግራይ እዩ።
- 4) "ቤት ምኽሪ ፈፃሚ ስራሕ" ማለት ቤት ምኽሪ ፈፃሚ ስራሕ ብሄራዊ ክልላዊ መንግስቲ ትግራይ እዩ።
- 5) "ህፁፅ እዋን" ማለት እዚ ደንቢ ህፁፅ እዋን ተፈፃሚ ዝኾነሉ ንውሓት ግዜ እዩ።
- 6) "ኮሚቴ ፖስት መኸተ ኮረና ቫይረስ" ማለት ንእፈፃፅ እዚ ድንጋግ ህፁፅ እዋን ብላዕለዎይነት ክመርሕ ተባሂሉ ብመሰረት ዓንቀፅ 7 እዚ ድንጋግ ዝተጣየሸ ኮሚቴ ፖስት እዩ።
- 7) "መርማሪ ቦርድ" ማለት ብመሰረት ዓንቀፅ 104 ተመሓይሹ ዝወፀ ህገ መንግስቲ ብ/ክ/መ/ትግራይ ብቤት ምኽሪ ዝጣየሸ መርማሪ ቦርድ እዩ።
- 8) "ግብረ-ሓይሊ መኸተ ኮረናቫይረስ" ማለት ንእፈፃፅ እዚ ድንጋግ ህፁፅ እዋን ኣብ ትሕቲ ኮሚቴ ፖስት መኸተ ኮረናቫይረስ ዝጣየሸ ግብረ-ሓይሊ እዩ።
- 9) "ሲክራታርያት መኸተ ኮረናቫይረስ" ማለት ንስራሕቲ ኮሚቴ ፖስትን ግብረ ሓይልን ዘመቻቹን ዘሳልጥን ኣብ ውሽጢ ቢሮ ጥዕና ዝጣየሸ ክፍሊ ስራሕ እዩ።
- 10) "ኮሚቴ መኸተ ኮረናቫይረስ" ማለት ንእፈፃፅ እዚ ድንጋግ ህፁፅ እዋን ኣብ ትሕቲ ግብረ-ሓይሊ መኸተ ኮረናቫይረስ እትሰርሕ ብብርኪ ሞባ፣ ወረዳ፣ ምምሕዳር ከተማ፣ ክፍለ ከተማ፣ ጣብያ፣ ቁሸት፣ ቀጠና እትጣየሹ ኮሚቴ እዩ።

- 11) "አካላት ፀጥታ ማለት" ብሔራዊ አብ ትሕቲ ፀጥታን ምምሕዳርን ንዘለዉ አካላት ዝምልከት ኮይኑ ንስሩዕ ፖሊስ፣ ትራፊክ ፖሊስ፣ ፍሉይ ሓይሊ፣ ሚሊሻ፣ ምምሕዳር ቤት ህንፃት ዘጠቓልል እዩ።
- 12) "ሕጊ" ማለት ከከም እድላይነቱ ሕገ መንግስቲ ፈጸራ ወይ ክልል፣ ብፈጸራ ወይ ክልል ዝመፀ እዋጅ፣ ደንቢ፣ መምርሒ ወይ ካልእ ሕጊ እዩ።
- 13) "ትካል" ወይ "ቤት ዕዮ" ማለት ኣብዚ ክልል ኣብ ዝኾነ ብርኪ ዝሰርሕ ዝኾነ መንግስታዊ ደኹን ዘይመንግስታዊ ትካል ኮይኑ ንቤት ምኽርን ቤት ፍርድን እውን ይሓውስ።
- 14) "ሰብ" ተፈጥራዊ ሰብ ወይ ሕጋዊ ሰብነት ዝተውሃዖ ትካል ማለት እዩ።

3. አገላልጻ ያታ

ኣብዚ ድንጋገ ብተባዕታይ ያታ ዝተገለፀ ንእነስታይ እውን የገልግል።

4. ወሰን ተፈጻምነት

1. እዚ ድንጋገ ህፁፅ እዋን ኣብ ኩሉ ከባብታት ብሄራዊ ክልላዊ መንግስቲ ትግራይ ተፈጻሚ ይኸውን፤
2. ኣብዚ ዓንቀፅ ንኡስ ዓንቀፅ (1) ዝተጠቐሰ ሕልው ኮይኑ ኮማንድ ፖስት መኸተ ኮረናቫይረስ እዚ ድንጋገ ብሙሉእ ወይ ብኸፋል ዘይፍፀመሉ ከባቢ ክውስን ይኸእል።

ክፍሊ ክልተ

ኣብዚ ህፁፅ እዋን ዝፍፀሙ ግቡእትን ዘይገደቡ መሰላትን

5. ኣብዚ ህፁፅ እዋን ዝተቐመጡ ግቡእት

- 1) ዝኾነ ዓይነት ምትእኻብ ሰባት፣ እኹባ፣ ስልጠና ደኹን ካልእ ተመሳሳሊ ተግባር እይፍቀድን፤
- 2) ኣብያተ ትምህርቲ፣ ዩኒቨርሲታት፣ ኮሌጃት፣ መዋእል ህፃናት፣ ማእኸላት ስልጠና፣ ህዝባዊ ኣብያተ ንባብ፣ ይዕፀዋ፤
- 3) ዝኾነ ዓይነት ድግስ ወይ ሰባት ዝተእኻኸቡሉ ማሕበራዊ ርክብ ከም መርዓ፣ ኩስሚ፣ ክርስትና፣ ተዝካር፣ ምረቓ፣ ዓመት ቆልዓ፣ ገለብ፣ ፀበል፣ ተገድሶ፣ ብዕሓ፣

- ደበሰ፣ ምትእክኻብ እድር፣ ዕቁብ ወይ ተመሳሳሊ ካልእ ምትእክኻብ ሰባት ክልኩል እዩ።
- 4) ብሕግም ኮረናቫይረስ ዝተጠርጠረ ሰብ ምርመራ ክካየደሉን እብ መዕንሒ ቦታ ንኸመጥን ክግደድ ይኸእል።
  - 5) ተመርግሩ ኮረናቫይረስ ዝተረኸበ ሰብ እብ መዕንሒ ቦታ ተዓቲቡ ክሕክም ብሰብ ጭያ እንተተላግኒሉ እብ መዕኛቢ ቦታ ንኸቐመጥ ግቡእ እለዎ።
  - 6) ኮሚንድ ፖስት መኸተ ኮረና ቫይረስ እድላይ ኮይኑ እንተረኸብዎን ኩሉ ሰብ ካብ ገዝኡ ንኸይወዕእ ውሳኔ እንተመሓላፊፉን ዝኾነ ሰብ ነዚ ውሳኔ ክኸብር ግቡእ እለዎ።
  - 7) ብዝኾነ ዓይነት ሚላ መራኽቢ ብዛዕባ ኮረናቫይረስ ዝተገበየ ሓበሬታ ምፍፍው ክልኩል እዩ።
  - 8) እብ ውሽጢ ትግራይ ካብ ሓደ ከተማ ናብ ካልእ ከተማ፣ ካብ ከተማ ናብ ገዕር፣ ካብ ገዕር ናብ ከተማ፣ ካብ ገዕር ናብ ገዕር ዝገበር ምንቅስቓስ ወይ ምንቅስቓስ ሰባት ክልኩል ኮይኑ ብፍሉይ ኩነታት ስራሕ ዝህሉ ምንቅስቓስ ሓይልታት ፀጥታ፣ ምምሕዳር፣ ሕክምና ወይ ተመሳሳሊ ትሕዝቶ ዘለዎም ምንቅስቓሳት ብመሰረት ግብረ-ሓይሊ መኸተ ኮረና ቫይረስ ዘውዕእ እሰራርሓ ይፍፀም።
  - 9) እብ ዝኾነ ከተማ ወይ ከባቢ ዝካየድ ህዝቢ ዝእከበሉ ሰሙናዊ ዕዳጋ፣ ባዛር፣ ኡግዚቢሽን ክልኩል ይኸውን።
  - 10) ካብ ካልእ ከባቢ ናብ ትግራይ እንትሓቲ ምርመራ ሕግም ኮረናቫይረስ ክገበረሉ ይግደድ፣ ሓደ ቦታ ምስ ዓረፊ ናብ ካልእ ቦታ ቅድሚኻ ክልተ-ሰሙን ክንተሳቕስ እይኸእል።
  - 11) እብ ኩለን መናገርያታት ዝእትዉን ዝወፁን ሰባት ምርመራ ሕክምና ኮረናቫይረስ ይገበረሎም።
  - 12) እብ መላተውን መውዕለን በሪ ከተማታት ምርመራ ሕክምና ኮረናቫይረስ ይካየድ፣ ዝኾነ ሰብ ክምርመር ይግደድ።
  - 13) ካብን ናብን ሰባት ዝተእከቡሎም ካምፕታት ዝገበር ምንቅስቓስ ጠጠው ይብል።
  - 14) ዝኾነ ዓይነት ክልተን ልዕሊኡን ሰባት ዝሳተፉሉ ስፖርታዊ ምንቅስቓስ ክልኩል እዩ።

- 15) ማእከላት መዘናግዲ ማለት እውን ከም እንዳ መስተን ሳዕሲዲትን፣ ማእከል ሲኔማ ወይ ፊልም፣ ማእከል ስፖርታዊ ምርኢት፣ ስታድዮም፣ ዲኤስ ቲቪ፣ ማእከል መዘናግዲ ህፃናት፣ እንዳ ቢንጎ፣ እንዳ ፑል፣ ካራንቡላ፣ ጋላሪ፣ ሙዚም ወይ ተመሳሳሊ ምትእክኻብ ሰባት ዝፈጥር ማእከል መዘናግዲ ዕዕው ይኸውን፤
- 16) ተሃንዕትን ኣብ መዕረፊ ጣብያታት ፖሊስ ዘለዉ ተጠርጠርትን ካብ ደገ ምስ ዝመፅእ ሰብ ምርኻብ ክልኩል እዩ፣ ዝኾነ ዓይነት ካብ ደገ ዝመፅእ ነገር ንውሽጢ ክኣቱ ኣይኸእልን፤
- 17) ማእከላት መሓብሐቢ ኣረጋውያን፣ ኣካል ጉዳይት፣ ህፃናትን ጥዕና ዝሰለኑ ሰባት ካብ ደገ ምስ ዝመፅእ ሰብ ምርኻብ ክልኩል እዩ፣ ዝኾነ ዓይነት ካብ ደገ ዝመፅእ ነገር ንውሽጢ ክኣቱ ኣይኸእልን፤ ኣደኸቲ ሰባት እንተተቐበለን ንክልተ ሰሙን ፊልዩን ክቐምጣ ግቡእ ኣለዎን፤
- 18) ኣብ ሰነ ሰርዓት ተብሪ ልዕሊ 50 ሰባት ምስታፍ ኣይክእልን፤
- 19) ጫት መሸጢ ይኹን መጥቀሚ ቦታ ክልኩል እዩ፤
- 20) ኣብ ምውፃእ ወይ ኣዕቲ መዓድን ዝተዋፈረ ዝኾነ ሰብ ካብቲ ቦታ ክንተሳቐስ ኣይኸእልን፤
- 21) ወሃብቲ ኣገልግሎት ከም ሆቴል፣ እንዳ ምግብ፣ እንዳ ቁርሲ፣ እንዳ ቡን፣ እንዳ ሻሂ ተገልገልቲ እንተነሳሰ ብኣደ ሚትር ተረካኪቕኖ ክቐመጡ ከግብሩን መሕፀቢ ኢድን ሳኒታይዘርን ክቐርቡን ግቡእ ኣለዎ፤
- 22) ዝኾነ ትካል ንግዲ ወይ ሰብ ሰራሕተኛታቲ ኮነ ተገልገልቲ እንተነሳሰ ብኣደ ሚትር ተፈናቲቑ ክገልገሉ ክግብሩን መሕፀቢ ኢድ ክዳልዉን ግቡእ ኣለዎም፤
- 23) ዝኾነ ፋብሪካ፣ ኢንዱስትሪ ፓርክ፣ ትካል ኢንቨስትመንት ሕርሻ ጥዕና ሰራሕተኛታቲ ንምሕላው ዘድልዩ ናውቲ መከላኸሊ ሕግም ኮሪና ቫይረስ ክቐርብን ክጥቅምን ግቡእ ኣለዎ፤
- 24) ዝኾነ ሰብ ዘይሕጋዊ ዋጋ ክውሰኽ ወይ ሕፃራት ኣቐረቦት ንምፍጣር ንብረት ክኣብእ ኣይኸእልን፤
- 25) ኣገልግሎት መንግስቲ ህዝቢ ዝህባ መካይን ዝምልከት ዘዋርን ኣጋዚኡን ማሰክን ናንቲ ኢድን ክጥቀሙ፣ ሳኒታይዘር ክቐርቡ፣ ኣብ ኣንቲ ወንበር ኣደ ሰብ ጥራሕ ዝቐመጥ ኮይኑ ካብ ዝተፈቐደ ዓቕሚ ምፅዓን 50% ጥራሕ ክዕዕኑ፣ ኣገልግሎት

ባጃጅ ዝህብ ሰብ ማሰካን ንጉሲ ሊድን ክጥቀም፣ ሳኒታይዘር ክጻለ፣ ሓደ ሰብ ጥራሕ ክዕዕን ግቡእ ኣለዎም፤

- 26) ዝኾነ ሰብ ኣብ ደገ ይኹን ኣብ ትካል ዝህልዎ ምንቅስቃስ ካብ ካልኦት ሰባት ኣንትንጻሕ ብሓደ ሚትር ክርሕቕ ኣለዎ፤
- 27) ናብ ዝኾነ ክተማ፣ ቦታ፣ ክባቢ፣ ትካል ወይ ተፅሪ ብሰራዕ ካብ ዝተኸፈተ መለተውን መውፅእን በሪ ምእታው ወይ ምውጻእ ኣይፍተድን፤
- 28) ኣብዚ ዓንቀፅ ካብ ንኡስ ዓንቀፅ (1) ክሳብ ንኡስ ዓንቀፅ (28) ዝተቐመጡ ድንጋጎታት ኣንተገለጹ ለውን ግብረ-ሓይሊ በቢ ለዋኑ ናብ ኮማንድ ፖስት ብዘኸርፀ ውሳኔ ሓሳብ መሰረት ግቡእት ክኸኸሱ፣ ካልኦት ተመሳሳሊ ትሕዝቶ ዘለዎም ተወሰኸቲ ግቡእት ክውሰኹ ክውሰን ይኸእሉ፤
- 29) ኮማንድ ፖስት መኸተ ኮረናቫይረስ ኣብዚ ዓንቀፅ ካብ ንኡስ ዓንቀፅ (1) ክሳብ ንኡስ ዓንቀፅ (28) ንዝተቐመጡ ኮነ ንዝውሰኹ ካልኦት ግቡእት ንኣፈጻጸማ ብዝጥዕዎ መንገዲ ዝርዝር መብርሂ ዝሓዘ መምርሒ የውፅእ።

6. በዚ ድንጋገ ዘይግደቡ መሰላት

እዚ ድንጋገ ህፁፅ ለዋን ኣብ ዝፍፀመሉ ግዜ ብመሰረት ሕገ መንግስቲ ፌደራሊ ዓንቀፅ 93 ንኡስ ዓንቀፅ (5) ፌደራል (ሐ) ክምኡ ለውን ተመሳይኹ ዝወፀ ሕገ መንግስቲ ብ/ክ/መ/ትግራይ ዓንቀፅ 103 ንኡስ ዓንቀፅ (4) ብድንጋገ/ላዋጅ ህፁፅ ለዋን ዘይጥሓሱ መሰላትን ድንጋጎታትን ኣይንክኡን።

ክፍሊ ሰለስተ

ምጥያሽ ኮማንድ ፖስት መኸተ ኮረናቫይረስ

7. መጥያሽ ኮማንድ ፖስት

ነዚ ድንጋገ ህፁፅ ለዋን ዘፈፀም ብርእሰ ምምሕዳር ዝምራሕ ዝስዕቡ ኣባላት ዝሓዘ ኮማንድ ፖስት መኸተ ኮረናቫይረስ በዚ ድንጋገ ተጣይኹ ኣሎ፤

- ሀ) ርእሰ ምምሕዳር፤
- ለ) ሓላፊ ክላስተር ፍትሕን ሰናይ ምምሕዳርን ክልል፤
- ሐ) ሓላፊ ቢሮ ልምዓት ክተማ፣ ንግድን ኢንዱስትርን ክልል፤
- መ) ሓላፊ ቢሮ ጥዕና ክልል፤

ረ) ሓላፊ ቢሮ ፀጥታን ምምሕዳርን ክልል፤

ሰ) ሓላፊ ቢሮ ፍትሕ ክልል፤

8. ስራሕን ሓላፍነትን ኮማንድ ፖስት

- 1) ንድንጋገ ህፁፅ ለዋን ብላዕለዋይነት ይመርሕ፤ የፈፀም፤
- 2) ንኣፈፃፀማ ለዚ ድንጋገ ግብረ-ሓይሊ የጣይኸ፤ ኣባላትን ስርሕን ሓላፍነትን ይውስን፤ ኣካቢ ይሰይም፤ ትልምን ኣፈፃፀማ ስራሕን ይግምገም፤ መምርሒ ይህብ፤
- 3) ብመሰረት ካብ ግብረ-ሓይሊ መኸተ ኮረና ቫይረስ ዝኸርበሉ ውሳኔ ሓሳብ ኣድላይነትን ኣፈፃፀማን ለዚ ድንጋገ ህፁፅ ለዋን በቢ ክልተ ሰሙን እናገምገመ ምቱራፅ ወይ ምቕፃል ለዚ ድንጋገ ህፁፅ ለዋን ውሳኔ የመ-ሓላፍ፤
- 4) ስራሕን ሓላፍነትን ሲክሬታርያት መኸተ ኮረናቫይረስ ይውስን፤
- 5) ንኣፈፃፀማ ለዚ ድንጋገ በቢ ብርኩ ምጥያኽ ኮሚቴታት መኸተ ኮረና ቫይረስ የረጋግፅ፤
- 6) ኣብዚ ህፁፅ ለዋን ዘድሊ ቀረብ ሉጅስቲክስ፤ ምውፋር ሓይሊ ሰብ፤ ስምራት ኣኣላት ፀጥታ፤ ስርዓት ኣሰራርሓ ይውስን፤
- 7) ኣፈፀማ ስርሖ ገምገሙ ኣራሚ ስጉምቲ ይወስድ፤
- 8) ርእሰ ምምሕዳር ፀብፃብ ኣፈፃፀማ ስራሕ ኮማንድ ፖስት ናብ ቤት ምክሪ ፈፃሚ ስራሕ የቕርብ፤

9. ግቡእ ኮማንድ ፖስት መኸተ ኮረናቫይረስ

ኮማንድ ፖስት መኸተ ኮረናቫይረስ ብመሰረት ለዚ ድንጋገ ኸም ዝርዝር ኣብ ትሕቲ ቱዕዕር ዝውዓሉ ሰባትን ዘለዉሉ ቦታን ንመርማራ ቦርድ የፍልጥ።

ክፍሊ ኣርባዕተ

ምክልኻል፣ ምዕራይ፣ ከይዲ ክስን ፍርድን ገበን

10. ግደ ኣኣላት ፀጥታ

- 1) ኣኣላት ፀጥታ ብኻልእት ሕግታት ዝተውገዩም ግቡእን ሓላፍነትን ሕልው ኮይኑ ንኣፈፃፀማ ለዚ ድንጋገ ህፁፅ ለዋን ዝተቐመጡ ግቡእትን ሕጋዊ ስጉምታትን ከፈፀሙ ሓላፍነት ኣለዎም፤

2) ካደሸቲ ተጠርጠርቲ ወይ ተኸሰሰቲ ወይ ፍርደኛታት እብ ውሽጢ ካብ ህፁፅ ተጠርጠርቲ ወይ ተኸሰሰቲ ወይ ፍርደኛታት ተፈልዮም ክቐምጡ እለዎም።

11. ክይዲ ምዕራይን ክሰን ገበን

- 1) በቢ ብርኪ ዘለዎ እብያተ ዕዮ ፖሊስን ፍትሕን እብዚ ድንጋገ ህፁፅ እዋን ዝተቐመጠ ገበ-እ ብምትሕልላፍ ወይ ምስ 'ዚ ተደራቢ ዝኾነ ተግባር ገበን ንዝፈፀመ ሰብ ብሰሉጥ ዘፃሪ ፖሊስን ክይዲ ክሲ ዝከታተል ዓቓቢ ህግን ብፍሉይ ይምድባ፤
- 2) ክይዲ ምዕራይን ክሰን ገበን ብመሰረት እዚ ድንጋገ ህፁፅ እዋንን ሕጊ ስነ ስርዓት ገበን ኢትዮጵያን ይፍፀም፤

12. ክይዲ ፍርዲ

በቢ ብርኪ ዘለዎ እብያተ ፍርዲ ብመሰረት እዚ ድንጋገ ህፁፅ እዋን ንዝኸርብ ክሲ ገበን ብሰሉጥ ዝዳነ ዳይና ወይ መጋባእያ የጣይኛ።

**ክፍሊ ካሙሽተ
ዝተፈላለዩ ድንጋጋታት**

13. በጀት ዝምልከት

ንእፈፃዕማ እዚ እዋጅ ዘድሊ በጀት ካብ መንግስቲ ዝምደብ ኮይኑ፣ ካብ መንግስታውን ዘይመንግስታውን ትካላትን ግዳላት ውልቀ ሰባትን እውን ክርከብ ይኸእል፤ ነዚ ህፁፅ እዋን ዝተመደበን ዝተእከበን በጀት እብ ቢሮ ትልምን ፋይናንስን ብፍሉይ ቁፅሪ ሒሳብ ባንኪ ተታሒዞ ይምሓደር።

14. ግደ ግብረ-ካይሊ ሴክሬታርያት፣ ኮሚቴ መኸተ ኮረናቫይረስ

- 1) ግብረ-ካይሊ መኸተ ኮረናቫይረስ ንእፈፃዕማ ድንጋገ ህፁፅ እዋን ዘድሊ መምርሒ እዳልዩ ናብ ኮሚንድ ፖስት እቕረቡ የፅድቑ፣ ብብርኪ ክልል ዘድሊ ሃፍቲ፣ ካይሊ ሰብ፣ ፍልጠት፣ ናውቲ፣ መድካኒታት፣ መዕቕቢ ቦታ፣ ምግቢ፣ ተወሳኺ ዓቕሚ የተእኻኸብ፣ የመ-ካድር፣ ዝርዝሩ ኮሚንድ ፖስት ህፁፅ እዋን ብዘውዕሉ መምርሒ ይውሰን፤

- 2) ሲከፈታርያት መኸተ ኮረናቫይረስ ንኮማንድ ፖስትን ግብረ-ሓይልን ዘድሊ መረዳእታ የቸርብ፡ ትልምን ሪፖርትን የዳሉ፡ እብ ምትእኸኻብን ምምሕዳርን ሃፍቲ ጥያዊ ደገፍ ይህብ፡ ካልኣት ብኮማንድ ፖስት ወይ ግብረ-ሓይሊ ዝውሃብም ሰራሕቲ ይፍፀም፤
- 3) ኮሚቴ መኸተ ኮረናቫይረስ ንኣፈፃፀማ እዚ ደንቢ እብ ውሽጢ ዝተጣየሸሉ ከባቢ ሃፍቲ፡ ሓይሊ ሰብ፡ ፍልጠት፡ ናውቲ፡ መድሓኒታት፡ መፅቕቢ ቦታ፡ ምግቢ፡ ተወሳኺ ዓቕሚ የተእኸኻብን ብመሰረት መምርሒ ይፍፀምን፤

15. ግቡእ ትካላት ሚድያ

- 1) እብ ትግራይ ዝሰርሓ መራኸብቲ ሓፋሽ ካብ ጠቕላላ መደባተን ልዕሊ 50% እብ ምክልኻልን ምቁፅፃርን ተላባዲ ሕግም ኮረናቫይረስ ዝምልከት ክገብራ ግቡእ ኣለወን፤
- 2) ካብ ኮማንድ ፖስት ወይ ግብረ-ሓሊ መኸተ ኮረናቫይረስ ዝውሃብ መግለጺ፡ መልእኸቲ፡ ፃውዒት ወይ ተመሳሳሊ መደብ ከመሓላልፋ ግቡእ ኣለወን፤

16. ግቡእ እካሪይቲ ንብረት

ብሰንኪ ተላባዲ ሕግም ኮረና ቫይረስ ምፅፃው ትካላት ንግድን ካልእን ዘጋጥም እንተኾይቲ ብመሰረት ኮማንድ ፖስት መኸተ ኮረናቫይረስ ዘውፅእ መምርሒ ክፍሊት ክራይ ንብረት ንዝተወሰነ እዋን ክቕነስ ወይ ክተርፍ ይኸእል።

17. ግቡእ ትካላት ሃይማኖት

ትካላት ሃይማኖት እብ ምክልኻልን ምቁፅፃርን ተላባዲ ሕግም ኮረናቫይረስ ንተኸተልተን ከምህራ፡ ሰርዓት እምልኽ ነዚ ለበዳ ብዘየሰፋሕፍሕ መንገዲ ክፈፅግ ግቡእ ኣለወን።

18. እዋህባ ይቕረታ ተሃነፅቲ

ብሰንኪ እዚ ለበዳ ምፍታሕ ተሃነፅቲ ኣድላይ ኮይኑ እንተተረኺቡ ብውሳኔ ኮማንድ ፖስት መኸተ ኮረናቫይረስ ክፍፀም ይኸእል።

19. ግብ-እ መንግስታዊና ዘይመንግስታዊ ትካላት

መንግስታዊ ይኸኛ ዘይመንግስታዊ ትካላት፡-

- 1) ኣብዚ ህፁዕ እዋን ከውሃቡ ዝኸለሉን ዘይኸለሉን ኣገልግሎታት ፈልጾም ንህዝቢ ብዝተፈላለዩ መራኸቢ ማዕኸናት ክፍልጡን ዕሊፎም ክልጥፉን ግብ-እ ኣለዎም፤
- 2) ክቋረፅ ዘይኸለል ኣገልግሎት እንትሃልዩ ብቸሊሉ ብለበዳ ሕግም ኮረናቫይረስ ክጉድኡ ዝኸለሉ ተደራቢ ክበድ ሕግም ወይ መጉዳእቲ ኣካል ዘለዎም፤ ነብሱ-ፀር ወይ ዘጥቡባ እደጁታት፤ ብዕድመ ዝደፍኡ ሰራሕተኛታት ተፈልጾም ካብ ሰራሕ ንኸተርፉ ብትካል ክፍተደሎም ይኸለል፤
- 3) ሕድሕድ ትካል ንመክላኸሊ ተላባዲ ሕግም ኮረና ቫይረስ ዘገልግሉ ክም መሕፀቢ ኢድ፤ ሳኒታይዘር፤ ማሰክ፤ ጓንትን ካልኣት ናውትን ንሰራሕተኛታትን ተገልገልትን ክቕርቡን ክጥቀሙን ግብ-እ ኣለዎም፤
- 4) ዝኾነ ዓይነት ኣገልግሎት እንትህባ ኣብ መንጎ ሰራሕተኛታት ነንባዕሎም፤ ኣብ መንጎ ሰራሕተኛታትን ተገልገልትን፤ ኣብ መንጎ ተገልገልቲ ነንባዕሎም እንተነእሰ ሓደ ሚትር ተፈናቲቶም ክቕመጡን ክገልገሉን ክገብሩ ግብ-እ ኣለዎም፤
- 5) ቢሮ ኮንስትራክሽን፤ መንገድን መጓጓዣን ኮድ-3 ዝኾነ መካይን ኣብ ክተማ ኣገልግሎት መጉዕጓዣ ህዝቢ ከህባን ንክተማ መጓጓዣ ዝምልከት ሓዲሽ ታሪፍ ከውፀእን ይኸለል፤

20. ግብ-እ ምትሕብባር

ዝኾነ ሰብ፤ መንግስታዊ ኮነ ዘይመንግስታዊ ኣካል ብመሰረት እዚ ድንጋገ ህፁዕ እዋን ብኮማንድ ፖስት፤ ግብረ-ሓይሊ፤ ኮሚቴ መኸተ ኮረናቫይረስ፤ ኣካላት፤ ፀጥታን ፍትሕን ዝውሃብ ውሳኔ ህፁዕ ገዜ ክፍፅምን ክትሓባበርን ግብ-እ ኣለዎ።

21. ተሓታትነት ገበን

- 1) ኣብ ሰሩዕ ሕግታት ዝተደንገገ ተግባር ገበንን ተሓታትነትን ሕልጢ ኮይኑ ኣብዚ ድንጋገ ህፁዕ እዋን ዝተቐመጡ ናይ ምፍፃም ግብ-እ ወይ ናይ ምትሕብባር ግብ-እ ወይ ዝውሃቡ ውሳኔታት ወይ ስጉምታት ዘኾኸበረ ወይ ዝተጥሓሰ ሰብ ክሳብ ክልተ ዓመት ዝበፀሕ እስራት ይቕጥብ፤

- 2) አብዚ ዓንቀፅ ንኡስ ዓንቀፅ (1) ዝተፈፀመ ገበን ብትካል እንተኾይን ነቲ ገበን ዝፈፀመ ወይ ዝተሳተፈ ሰብ ብእስራት ዝተቐመጠሉ ቅፅዓት ሕልው ኮይኑ እቲ ትካል ክሳብ ክልተ ሚእቲ ሸሕ ብር ክቕጥፅ ይኸእል።
- 3) አብዚ ዓንቀፅ ንኡስ ዓንቀፅ (2) ዝተደንገገ ሕልው ኮይኑ ኣፈፃፀማ እቲ ገበን ክበድ እንተኾይን ፍቓድ ንግዲ ትካል ክሳብ ክልተ ዓመት ክእገድ ይኸእል።
- 4) አብዚ ዓንቀፅ ንኡስ ዓንቀፅ (1) ዝተፈፀመ ገበን ኣብ ተሸከርከርቲ እንተኾይን ነቲ ገበን ዝፈፀመ ወይ ዝተሳተፈ ሰብ ብእስራት ዝተቐመጠሉ ቅፅዓት ሕልው ኮይኑ መዘወሪ ፍቓድ ክሳብ ክልተ ዓመት ክእገድ ከምኡ እውን ፍቓድ ንግዲ ገበን ዝተፈፀመላ ተሸከርካሪት ክሳብ ክልተ ዓመት ክእገድ ይኸእል።
- 5) አብዚ ዓንቀፅ ንኡስ ዓንቀፅ (1) ዝተፈፀመ ገበን ብብዓል ሞያ እንተኾይን ብእስራት ዝተቐመጠ ቅፅዓት ሕልው ኮይኑ ካብ ሰርሑ ይባረር።
- 6) ብመሰረት እዚ ድንጋገ ህፁፅ ለዋን ብገበን ጥፍኣተኛ ኮይኑ ዝተረኸበ ብዓል ሞያ ካብ ሰርሑ እንትባረር መሰል ይግብእኒ ኣይብሉን።

22. ተፈፃምነቶም ዝተላገዱ ሕግታት

ንኣፈፃፀማ እዚ ድንጋገ ህፁፅ ለዋን ዝፃብኡ ኩሎም ሕግታት እዚ ድንጋገ ኣብ ስራሕ ኣብ ዝፀንሐሉ ለዋን ተላጊዶም ይፀንሑ።

23. ስልጣን ምውፃእ ደንብን መምርሕን

- 1) ቤት ምክር ፈፃሚ ስራሕ እዚ ድንጋገ መፈፀሚ ደንቢ ከውፀእ ይኸእል።
- 2) ኮማንድ ፖስት መኸተ ኮረናቫይረስ ብመሰረት እዚ ድንጋገ ህፁፅ ለዋን ወይ ኣብ ቀፃሊ ከወፅእ ንዝኸእል ደንቢ መፈፀሚ መምርሒ የውፅእ።

24. እዚ ድንጋገ ዝፀንፀሉ ለዋን

- 1) እዚ ድንጋገ ህፁፅ ለዋን ብቤት ምክር ፈፃሚ ስራሕ ካብ 17 መጋቢት 2012 ዓ.ም ጀሚሩ ዝፀንፀ ይኸውን።
- 2) አብዚ ዓንቀፅ ንኡስ ዓንቀፅ (1) ዝተጠቐሰ ሕልው ኮይኑ ኣብዚ ድንጋገ ዓንቀፅ 5 ንኡስ ዓንቀፅ (8) ዝተቐመጠ ኣብ ውሽጢ ትግራይ ዝህሉ ክልከላ ካብን ናብን ምንቅስቓስ ሰባት ዝምልከት ካብ 19 መጋቢት 2012 ዓ.ም ጀሚሩ ተፈፃሚ ይኸውን።

- 3) ብመሰረት ካብ ኮሚንድ ፖስት መኸተ ኮረና ቫይረስ ዝኾርበሉ ውሳኔ ሓሳብ ቤት ምክር ፈጻሚ ስራሕ ነዚ ድንጋገ ህፁፅ ለዋን ብኸፋል ወይ ብመላእ ኣብ ዝኾነ ለዋን ክቋርፆ ይኸኸል።
- 4) እዚ ድንጋገ ህፁፅ ለዋን ብመሰረት ዓንቀፅ 103 ንኡስ ዓንቀፅ (2) ተመሓይኹ ዝወፀ ሕገ መንግስቲ ብክ/መ/ትግራይ ኣብ ውሽጢ 15 መዓልታት ናብ ቤት ምክር ክኾርብ ኣለዎ።
- 5) ርእሰ ምምሕዳር ድንጋገ ህፁፅ ለዋን ዝወፀ ምዃኑ ብመራኸብቲ ሓፋሽ ንህዝቢ ፅላዊ ይገብር።

ዶ/ር ደብረዕዮን ገብረሚካኤል

ም/ፕሬዚደንት ብክ/መ/ትግራይ

